

KWALIFICATIESTRUCTUUR SPORT 2012

IJSHOCKEYTRAINER/COACH 1 (Teambegeleider)

1.6.1 FAIR PLAY AND RESPECT

IJSHOCKEY VOOR IEDEREEN

Sporten en sport bekijken moet leuk en gezellig zijn. Voor iedereen. Voor de spelers, de scheidsrechters en wedstrijdofficials, de teambegeleiders/sportleider, ouders, verzorgers, toeschouwers en alle andere betrokkenen.

FAIR PLAY AND RESPECT

In 2008 verscheen er een rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau, *Weinig over de schreef*, genaamd, waaruit o.a. de volgende conclusies naar voren kwamen:

- Een kwart van de Nederlanders heeft ervaring met onwenselijk gedrag in de sport;
- Teamsporters hebben vaker negatieve ervaringen dan andere sporters;
- Agressie en discriminatie vormen vaak een reden om te stoppen met sporten of met het actief zijn als vrijwilliger;
- Beeldvorming over de sport speelt een belangrijke rol in de sportkeuze.

Sportoverstijgend is er aandacht via het project *Samen voor sportiviteit en respect*, waarbij er twee stappen te onderscheiden zijn:

- Stap 1 richt zich op een verandering van mentaliteit en attitude onder sportbestuurders in alle lagen van de sport. Zij moeten doordrongen worden van de urgentie om onwenselijk gedrag bespreekbaar te maken en tegen te gaan.
- Stap 2 richt zich op het bewust terugdringen van onwenselijk gedrag op en rond het sportveld – enerzijds door het vergroten van kennis van en begrip voor spel- en gedragsregels, anderzijds door het treffen van sancties. Een belangrijk instrument om onwenselijk gedrag terug te dringen, is het verbeteren (kwalitatief en kwantitatief) van het bestuurlijk, arbitrerend en sporttechnisch kader.

De IIHF, het NOC*NSF en de sportbonden in Nederland hebben daarom een Fair Play and Respect-programma ontwikkeld voor alle betrokkenen. Voor spelers, teamgenoten, tegenstanders, scheidsrechters, teamleiding, ouders en verzorgers, toeschouwers, enzovoort. In het belang van leuk sporten vragen deze organisaties om de boodschap van waarden en normen van het Fair Play en Respect-programma onder iedereen te laten verspreiden en toe te passen. Voor iedereen en op alle sportniveaus.

IJshockey Nederland wil graag dat iedereen veilig, maar ook met plezier, kan deelnemen aan de ijshockeysport. Dat geldt voor spelers, ouders, teambegeleiders, maar ook voor bestuurders, scheidsrechters, toeschouwers en andere betrokkenen. Mede door dit te bewerkstellingen zal de ijshockeysport in ons land kunnen groeien.

Vaak hoor je: Respect? Dat moet je verdienen!

In een aantal gevallen is dat zonder meer waar, maar in de sportwereld zou je respect kunnen omschrijven als "het aan een ander die ruimte geven, die je voor jezelf ook graag wilt".

GEDRAGSCODES

Het gedrag op en rond de ijsbanen moet veranderen, moet vriendelijker worden. Toeschouwers moeten graag naar het ijshockey willen komen en moeten niet hoeven te twifelen of zij hun zakenrelatie, familie, partner en kinderen wel mee zullen of kunnen nemen. Dit is een noodzakelijke voorwaarde, om ook het aantal actieve sporters te laten groeien.

Acceptabel gedrag in ijshockey begint al bij de eerste kennismaking. Het begint dus vooral bij kinderen, hun ouders en hun teambegeleiders/sportleiders. De betrokkenheid van de teambegeleiders/sportleiders en ouders moet een positief voorbeeld zijn. Een positief voorbeeld dat iedereen aanmoedigt. Niet voor niets worden ook in de hoofdstukken "Rol van de teambegeleider", "Leiderschap", "Communicatie" en "Didactiek" het belang van fatsoenlijk gedrag behandeld en de voorbeeldfunctie daarin van de teambegeleiders/sportleiders. Laten we bij het begin beginnen. Zelf het goede voorbeeld geven en kinderen aanleren dat ze zich, op en rondom het ijshockey, sportief moeten gedragen. Fatsoenlijk gedrag is toch iets dat we van iedereen verwachten en overal willen zien. Niet alleen in de sport, maar ook in het dagelijks leven.

Om u en uw verenigingen te helpen zijn in dit hoofdstuk voorbeelden toegevoegd van gedragscodes voor spelers, ouders en toeschouwers. Gebruik ze!!!!

Sportiviteit scoort altijd

Iedereen die aan sport doet, kent de term "*Fair Play*". Fair Play is een inmiddels ingeburgerde Engelse term voor wat we in het Nederlands omschrijven met 'sportief gedrag'. Het betekent allereerst, dat je een sport beoefent volgens de regels; dus zonder overtredingen te maken of de competitie te vervalsen. Maar het betekent ook dat je de sport beoefent in de geest van de regel. Daarbij hoort bijvoorbeeld, dat je respect toont voor medespelers, tegenstanders en scheidsrechters. Dat je speelt zonder verbale en fysieke overtredingen en dat je iedereen bij het spel betreft. Je kunt het een soort gedragscode noemen, waar iedereen (spelers, coaches, teamleiders, scheidsrechters, ouders, etcetera) zich aan houdt.

Winnen mag niet ten koste gaan van alles

Winnen is natuurlijk leuker dan verliezen, maar dit mag nooit ten koste van alles gaan. Het plezier in het spel staat altijd voorop. Sportief gedrag moet de gewoonste zaak van de wereld zijn.

UW GEDRAG ALS TEAMBEGELEIDER/ SPORTLEIDER

Als teambegeleider/sportleider is het uw verantwoordelijkheid om én een voorbeeld te zijn voor uw spelers én uw spelers actief op te voeden en te vormen in wat de IIHF en de NIJB onder Fair Play & Respect verstaan.

Hoe sportief ben jij?

In de competitie spelen een aantal teams, die allemaal willen winnen. Logisch, want je traint nu eenmaal om te kunnen winnen. Dat is prima, zolang je maar sportief blijft. Binnen en buiten het veld. Want als je dat vergeet, zouden er op een keer wel eens geen vrienden meer kunnen zijn en geen tegenstanders. Dus ook geen ijshockeywedstrijden.

Hoe denkt u erover?

Hieronder staan een aantal kreten en stellingen die te maken hebben met Fair Play, met uw eigen verantwoordelijkheid, met uw gezondheid en met het omgaan van regels. Bekijk deze kreten en stellingen kritisch en bedenk wat u ervan vindt. Bent u het er mee eens? Bent u het er niet mee eens, of moet u uw mening nog vormen?

- Als teambegeleider/sportleider geeft u een van de spelers de opdracht om een gevaarlijke tegenstander uit te schakelen. Hoever mag u daar in gaan? Mag je je tegenstander blesseren?

- Je mag in het spel net zover gaan als dat de scheidsrechter het toelaat.
- Bij een verloren wedstrijd zoek ik eerst de oorzaak bij mezelf, bij mijn team of was de tegenstander een klasse beter?
- Je dient de aanwijzingen van de scheidsrechter onder alle omstandigheden op te volgen.
- Als een speler geblesseerd raakt, hoeft dat niet altijd de schuld van anderen te zijn.
- Het is me geen blessure van een speler waard als deze door een ingreep een tegendoelpunt voorkomt.
- Ik probeer aardig te blijven zelfs al is de tegenstander onvriendelijk tegen mij.
- Ook al ben ik het niet altijd eens met de beslissing van een scheidsrechter, ik accepteer zijn beslissingen toch.
- Als teambegeleider/sportleider spreek ik ouders en andere toeschouwers aan op onbehoorlijk gedrag.

GASTHEER EN GAST

Als u ergens op bezoek gaat, verwacht u van uw gastheer dat hij u ontvangt zoals u een gast zou ontvangen. Een gastheer mag verwachten, dat een gast zich als een waardige gast gedraagt. Omdat u als teambegeleider/sportleider ook een verantwoordelijkheid hebt richting de spelers zou u de in de kaders genoemde onderwerpen met uw team kunnen bespreken.

Ben jij een goede gast?

Als je ergens gaat logeren, hoop je natuurlijk dat de mensen bij wie je verblijft, het leuk vinden dat je er bent. Zodat je nog eens terug kunt komen.

Nu gebeurt het wel eens dat ijshockeys die uitspelen niet zo voorzichtig zijn met de spullen van een andere club. Terwijl ze daar net zo goed te gast zijn als iemand die ergens gaat logeren.

En gasten die spullen verkeerd gebruiken of bijvoorbeeld de douche kapotmaken, zijn nergens meer welkom.

Leg je spelers eens de volgende vraag voor:

Wat zou je doen als iemand uit jouw team iets kapot heeft gemaakt?

- De coach waarschuwen.
- Er zelf iets van zeggen.
- Met het hele team er over praten.
- Niets zeggen.
- Wachten tot iemand anders uit het team er iets van zegt.
- Zelf meedoen.

Wat mag je tegen de scheidsrechter zeggen?

Een team speelt vandaag een heel belangrijke wedstrijd, want als het team wint kan het nog kampioen worden.

Af en toe neemt de scheidsrechter rare beslissingen. De ene keer fluit hij wel voor interference, de andere keer laat hij gewoon doorspelen. Aanvoerder Bas weet dat iedereen wel eens een fout maakt. Hij gaat tijdens de wedstrijd niet met de scheidsrechter praten; hij vindt het belangrijker dat zijn team goed speelt. Achteraf bedankt hij de scheidsrechter.

Wat kun je tegen de scheidsrechter zeggen?

- Alleen de aanvoerder mag iets tegen de scheidsrechter zeggen.
- Dat mag alleen maar als hij al op het ijs staat.
- Alleen in de pauzes mag je iets tegen de scheidsrechter zeggen.
- Alleen maar vriendelijke dingen.
- Alles wat je maar wilt.
- Je mag helemaal niets zeggen.

Als gastheer (teambegeleider/sportleider) ontvangt u de gasten. Begroet ze bij binnenkomst, geeft ze een hand en biedt ze wat te drinken aan. Laat ze niet aan hun lot over. Maak een praatje met ze. Geef aan: waar hun kleedkamer is, geef ze de sleutel of geef aan waar ze de sleutel kunnen krijgen (en waar ze die later weer kunnen inleveren), over welke spelersbank ze beschikking hebben en vertel of er tussen de periodes aan thee of iets anders wordt aangeboden.

Schudt na afloop tegenstanders de hand en feliciteer ze met de overwinning of bedank ze voor de prettige wedstrijd.

Gedraag u als gast! Houdt u, net zoals de gastheer, aan de eerder besproken gedragsregels. Ook spelers, teamleiders en coaches zijn gast bij hun eigen vereniging en dienen zich te gedragen zoals de gastheer (de club) dat wenst. Laat de kleedkamer schoon achter, breng geen vernielingen aan en zorg dat de spelers niets vernielen. Lever de sleutel weer in. Ook na de trainingen.

De scheidsrechter als gast

Geen wedstrijden zonder scheidsrechters. Zij zijn in eerste instantie de gast van het thuisteam. Verwelkom de scheidsrechter, maak een praatje met hem of haar, biedt voor aanvang van de wedstrijd wat te drinken aan, geef aan waar hij of zij de kleedkamer kan vinden. Indien de scheidsrechter een vergoeding krijg, vertel hem of haar dan wanneer de declaraties worden uitbetaald. Na afloop van een wedstrijd bedankt u de scheidsrechter en schudt u hem of haar de hand.

IJSHOCKEYGEWOONTES

Na de warming-up stellen beide teams zich op de blauwe lijn op en begroeten elkaar. Vervolgens schudden de beide aanvoerders de scheidsrechters en elkaar de hand en wensen alle deelnemers een prettige en sportieve wedstrijd toe.

Na afloop van de wedstrijd schudden alle spelers van de twee teams elkaar de hand en de aanvoerders bedanken de scheidsrechters. Ook de teambegeleiders/sportleiders of coaches van de twee teams schudden elkaar de hand, deze bedanken ook de scheidsrechters en bench-officials voor hun leiding.

DE SCHEIDSRECHTER

Scheidsrechters zijn vaak de gebeten hond. Iedereen denkt het beter te zien en beter te weten dan de daarvoor opgeleide specialist. Dat geldt niet alleen in het ijshockey, maar ook andere sporten kennen dit fenomeen. We kunnen natuurlijk de scheidsrechter afschaffen en bij elk discutabel moment met alle spelers en begeleiders een brede discussie beginnen of er wel of geen sprake is van offside, of er wel of niet voordeel uit situatie wordt behaald, et cetera. Klein probleempje: de wedstrijd duurt dan minimaal 2 keer zo lang en het is ook dan nog niet te garanderen dat beide teams tot overeenstemming komen. Om dit te voorkomen is de scheidsrechter uitgevonden. En ja, die ziet het wel eens een keer anders dan iemand die een gekleurde bril op heeft. Sterker nog, de scheidsrechter zit er ook wel eens naast, omdat het helaas onmogelijk is, in de snelste teamsport ter wereld, iedereen en alles (op en buiten het ijs) in de gaten te houden. Fouten maakt iedereen. De spelers, de teambegeleiders/sportleiders, coaches, ouders, oftewel iedereen. Dus ook de scheidsrechters maken fouten. Dat hoort erbij. Vaak maken fouten het spel juist zo aantrekkelijk. Wees blij dat er mensen zijn die deze ondankbare taak op zich willen nemen. Zonder scheidsrechters, geen wedstrijden. Sport is en blijft sport, bij een wedstrijd van het ene team tegen het andere team is het bij voorbaat uitgesloten dat beide teams kunnen winnen. We vertrouwen de leiding van het spel toe aan scheidsrechters. Je hoeft het niet altijd eens te zijn met hun beslissingen en helaas: scheidsrechters maken ook fouten (maar wie doet dat niet!).

GEDRAG EN GEDRAGSCODES

Het klinkt heel vanzelfsprekend, maar

VERBAAL EN FYSIEK GEWELD MOET WORDEN UITGEBANNEN, EVENALS ONGENUANCEERDE EN STEMMING MAKENDE UITSPRAKEN.

Tenslotte willen we ook in de toekomst nog over voldoende mensen beschikken, die in de een of andere vorm willen sporten of op een andere manier van sport willen en kunnen genieten. Hierna volgt de gedragscode van IJshockey Nederland zoals die ook op de site van IJshockey Nederland staat en een aantal voorbeelden van gedragscodes voor spelers, ouders en toeschouwers, die door een team en vereniging gebruikt zouden kunnen worden.

Gedragscode IJshockey Nederland

Spelers, coaches, teambegeleiders, clubbestuurders, clubofficials, bondsofficials en bondsbestuurders streven er naar ijshockey (actief en passief) te laten beleven als:

- een voor iedereen geschikte en toegankelijke snelle, dynamische, flitsende sport;
- die ook boeiend is om naar te kijken;
- die stevig, maar fair, gedisciplineerd en goed beschermd wordt gespeeld;
- en die als technisch hoogstaande teamsport wordt ervaren;
- samen (over)winnen en verliezen.

Daarom spreken zij af:

- prestaties op het ijs zijn de maatstaf;
- ras, huidskleur, leeftijd en overige niet ter zake doende verschillen, zijn zonder betekenis;
- toeschouwers - jong en oud - die de ijshockeysport op dezelfde wijze willen beleven, moeten dit in een veilige en sfeervolle omgeving kunnen doen;
- met fair play te winnen en met fair play te verliezen;
- altijd een voorbeeld te zijn voor anderen, met name voor jongere spelers;
- al het mogelijke te doen om ook ouders te laten bijdragen aan de gewenste uitstraling van de sport;
- elkaar altijd en overal - ook in sportief mindere tijden - met respect te bejegenen;
- elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag;
- dat bestuurders en begeleiders preventieve en corrigerende maatregelen nemen, als deze gedragscode overtreden wordt of overtreden dreigt te gaan worden.

Toeschouwers en supporters zijn gasten van de clubs en dienen zich als zodanig te gedragen, waarbij:

- prestaties op het ijs de maatstaf zijn: ras, huidskleur, leeftijd en overige niet ter zake doende verschillen, zijn zonder betekenis;
- toeschouwers, supporters, spelers, coaches, teambegeleiders, clubofficials, bondsofficials en bondsbestuurders dit in een veilige en sfeervolle omgeving moeten kunnen doen;
- men sportief met winst en met verlies van hun favorieten kan omgaan;
- men altijd een voorbeeld is voor anderen, in goede en in minder goede tijden;
- men al het mogelijke doet om bij te dragen aan de gewenste uitstraling van de sport;
- men elkaar altijd en overal - ook in sportief mindere tijden - met respect bejegt.

Voorbeeld gedragscode voor spelers

Algemene regels

- Speel voor je PLEZIER!
- Werk hard om je vaardigheden te verbeteren.
- Wees een teamspeler – ga goed om met je teammaatjes. Wees sportief en gedisciplineerd.
- Het team is belangrijker dan het individu. Als je op de bank moet blijven zitten dan zal dat in het belang van het team zijn, discussies daarover tijdens de wedstrijd zijn taboe.
- Respecteer iedereen, dus ook je teambegeleider, je coach, je teammaatjes, je ouders, je tegenstanders en de officials.
- Respecteer het werk van al die mensen die ervoor zorgen dat jij in je sport mogelijkheden hebt om te trainen en wedstrijden te spelen. Dit is namelijk niet zo vanzelfsprekend.
- Op het ijs, en op spelersbank mag je geen commentaar geven op medespelers, teambegeleiders, trainers, scheidsrechters en andere mensen.
- Praten over bepaalde beslissingen kun je na afloop van de training of wedstrijd. Dit kan nooit tijdens de trainingen of wedstrijden.
- De coach of teambegeleider maakt uit wanneer je speelt en waar je speelt. Discussies daarover tijdens de training en/of wedstrijd zijn taboe.
- De teambegeleider mag een straf uitleggen aan de speler om herhaling te voorkomen.
- Speel volgens de bekende of afgesproken wedstrijdregels.
- Vecht niet, dat is geen onderdeel van ijshockey en als je hiervoor wordt bestraft dan heeft het gehele team er nadeel van.
- Zorg dat je op tijd bent voor trainingen. Als teamspeler kan en mag je geen training missen. Bij verhindering moet de coach of teamleider tijdig op de hoogte worden gesteld.
- Overtreding van deze algemene regels kan leiden tot strafmaatregelen.

Gedrag van de spelers voor en na de training of wedstrijd

- In een ijsbaan en in de kleedkamers mag niet gerookt worden.
- Sociaal onaanvaardbaar gedrag in of buiten de vereniging kan leiden tot strafmaatregelen.
- De kleedkamer dient netjes achtergelaten te worden. Alle spelers zijn daar individueel voor verantwoordelijk.

Gedrag van de spelers tijdens de training

- Iedere speler is op tijd op het ijs in een volledige uitrusting. Nekbanden zijn verplicht.
- Iedere speler let goed op als er iets wordt uitgelegd of voorgedaan. Er mag geen kostbare ijsdijd verloren gaan. Wie door zijn gedrag trainingen vertraagt of verstoort loopt de kans naar huis gestuurd te worden en kan tot nader order uitgesloten worden van trainingen en/of wedstrijden.
- Niemand verlaat het ijs zonder toestemming van de trainer of de teamleider. Iedere speler die zonder toestemming het ijs verlaat en zich gaat omkleden omdat hij het bijvoorbeeld niet eens is met de beslissing van de teambegeleider/trainer riskeert strafmaatregelen.

Gedrag van de spelers tijdens de wedstrijd

- Het team, inclusief de goalie, gaat gezamenlijk het ijs op en doet ook gezamenlijk de warming up.
- Op het ijs presenteert je je naar het publiek als een vertegenwoordiger van de vereniging en gedrag je daar ook naar.
- Elke speler die het niet eens is met de beslissing van de teamleider/coach en dit ook duidelijk laat merken, speelt niet meer mee. Er worden tijdens de wedstrijden geen discussies met de teambegeleiders/coach getolereerd.
- Elke speler die de spelersbank, zonder toestemming verlaat en zich gaat omkleden omdat hij het bijvoorbeeld niet eens is met de beslissing van de teambegeleider/coach riskeert strafmaatregelen.
- Niemand gaat om welke reden dan ook, terugvechten of daagt uit tot vechten. Als je 'gepakt' wordt schaats je weg. Als er ergens op het ijs toch een vechtpartij ontstaat bemoei je je er niet mee. IJshockey is een fysieke sport, maar blijft sport. Als je daar niet tegen kunt moet je niet spelen. Behalve een straf, opgelegd door de scheidsrechter loop je de kans op een disciplinaire straf door de teambegeleider en/of het bestuur.
- Als je een straf opgelegd krijgt, ga je naar de strafbank zonder praatjes en commentaar. Iedere speler die een misconduct penalty krijgt opgelegd, riskeert, naast de straf van de NIJB, ook een straf van de teambegeleiding en/of het bestuur van de vereniging.
- Boetes opgelegd door de tuchtcommissie van IJshockey Nederland en de daaraan verbonden zittingskosten komen voor de rekening van de gestrafte speler, tenzij de betrokken speler is vrijgesproken. In dat geval komen de kosten voor de vereniging.
- Alleen de captain spreekt op verzoek van de coach/teambegeleider met de scheidsrechter, dit dient beleefd te gebeuren. Spreek aan met "meneer" of "mevrouw".
- Spelers die niet op het ijs zijn, zitten op de bank en hangen niet over de boarding en schaatsen niet ergens rond.

Gedrag van de spelers op andere ijsbanen

- Blijf van zaken af die niet van jou zijn. Als je iets kapot maakt, moet je ervoor betalen, terwijl je je dan ook tegenover de strafcommissie zal moeten verantwoorden.
- Elke speler gedraagt zich als een ambassadeur van zijn vereniging. Denk daaraan.

Gedrag van de spelers op eigen ijsbaan

- Iedere speler gedraagt zich als een ambassadeur van zijn vereniging, niet alleen tijdens de cluburen, maar ook tijdens het publiek schaatsen. Sociaal onaanvaardbaar gedrag van een speler, ook buiten clubactiviteiten, wordt de ijshockeysport in het

algemeen en de vereniging in het bijzonder aangerekend. Sociaal onaanvaardbaar gedrag, binnen of buiten clubverband, wordt niet getolereerd.

- Indien een lid door een medewerker van de ijsbaan, vanwege misdragingen, uit de hal verwijderd wordt, dan is dat heel ernstig. Indien het wangedrag zo ernstig is dat de ijsbaandirectie meent het betrokken lid de toegang tot de ijshal voor korte of langere tijd te moeten ontzeggen en dit ook gemeld wordt aan het bestuur van de vereniging, dan riskeert dat lid tevens disciplinaire maatregelen.
- Leden van onze vereniging hebben geen toegang tot andere ruimten van de ijshal dan waarvoor door de ijsmeester toestemming werd verleend. Leden van onze vereniging respecteren eveneens de voor het personeel van de ijsbaan en de hulpdiensten gemarkeerde parkeerplaatsen direct voor de ijsbaan.
- Leden van onze vereniging beschouwen de ijshal als het thuishonk en handelen daar ook naar daar waar het de orde en netheid betreft.

Voorbeeld gedragscode voor ouders

- Dwing uw kinderen niet om te sporten, maar ondersteun hen de door hun gekozen sport te laten beoefenen. Kinderen beoefenen georganiseerde sport voor hun plezier. Dus maak plezier!!
- Moedig uw kind aan om volgens de regels te spelen. Bedenk dat kinderen het beste van voorbeelden leren en door na te doen; geef aan wanneer er goed gespeeld wordt, ook als het bij de tegenstander gebeurt!
- Breng uw kind niet in verlegenheid door naar spelers, teambegeleiders of officials te schreeuwen. Door een positieve houding voor het spel en al zijn deelnemers te tonen, zal uw kind plezier en respect behouden.
- Leg nadruk op het belang van de ontwikkeling van vaardigheden en het uitvoeren van oefeningen. Vertel hoe uw kind hier voordeel uit kan halen. Leg niet te veel nadruk op het winnen van wedstrijden en onderlinge competitie in de jongste leeftijdsgroep. Leren is belangrijker dan winnen. Goede oefeningen leiden tot resultaten.
- Zorg dat u de spelregels kent en steun de officials op en naast het ijs. Deze benadering zal helpen in de ontwikkeling en populariteit van het ijshockey. Iedere kritiek op de officials zal slechts het ijshockey benadelen.
- Complimenteer uw kind voor positieve inzet bij winst en verlies, en leg nadruk op de positieve kanten van de wedstrijd. Schreeuwen en fysiek geweld naar uw kind - of enige andere speler of official - na een wedstrijd of training werkt averechts. Uw kind zal niet meer met plezier gaan sporten. Werk naar uitsluiting van fysiek en mentaal geweld van de sport. Leg de nadruk hierop, vooral in de jeugdteams.
- Erken het belang van de vrijwilligers die de teams coachen en begeleiden. Zij zijn erg belangrijk in de ontwikkeling van uw kind en de sport. Communiceer met hen en ondersteun hen.
- Applaudiseer voor goed spel voor beide teams.
- Val een beslissing van een scheidsrechter niet in het openbaar aan en trek nooit zijn of haar integriteit in twijfel.
- Bekritiseer niet in het bijzijn van uw eigen kind/speler een ander kind/speler van het eigen team.

Voorbeeld gedragscode voor toeschouwers

- Wees sportief. Respecteer spelers, teambegeleiders en officials.
- Gedraag u behoorlijk, zoals dat in het normale leven gebruikelijk is. Hinder of stoor andere fans niet. Geniet samen van het spel.
- Moedig goed spel aan. Juich voor mooie acties van iedere deelnemer.
- Voorkom boe-geroep naar de tegenstander.
- Juich op een positieve manier en moedig eerlijk spel aan.
- Vloeken, schelden en negatieve gebaren zijn beledigend.
- Help mee aan een veilige en leuke omgeving: gooi geen voorwerpen op het ijs. Dit is gevaarlijk voor spelers en officials.
- Hang niet over de boarding en bonk niet op de (glazen) boarding. Het glas om de ijsbaan is een onderdeel van het speelveld.
- Steun scheidsrechters en teambegeleiders door vertrouwen te hebben in hun oordeel en integriteit.
- Wees verantwoordelijk voor uw eigen veiligheid.
- Wees alert op rondvliegende pucks en andere vermijdbare situaties.
- De kleedkamers zijn privéterrein voor spelers, teambegeleiders en officials. Respecteer dit.

**Wees ondersteunend na de wedstrijd, zowel bij
winst als bij verlies.**

**Erken de inzet, het teamwerk en de sportiviteit
van winnaar en verliezer.**